

Universiteit
Leiden
The Netherlands

The Modern Social Conflict: Het sociaal conflict in de Amerikaanse no go-areas

Hof, J. van 't

Citation

Hof, J. van '. (1992). The Modern Social Conflict: Het sociaal conflict in de Amerikaanse no go-areas. *Bestuurskundige Berichten*, 7(3), 8-9. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233583>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233583>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

The Modern Social Conflict

Het sociaal conflict in de Amerikaanse *no go-areas*

Jantien van 't Hof

In 1988 is het boek *The Modern Social Conflict, an essay on the Politics of Liberty* verschenen, een boek van Ralf Dahrendorf. De beschrijving van het modern sociale conflict die in het boek wordt gegeven, blijkt een groot deel van de rellen in Los Angeles, in april dit jaar, te kunnen verklaren. Een boekbespreking met een boodschap.

Dahrendorf is van Duitse afkomst en is bekend geworden door werk op zowel politiek als wetenschappelijk vlak dat hij in Duitsland, de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk heeft verricht. De auteur beschrijft in zijn essay per decennium de ontwikkelingen van deze eeuw en komt zo tot een beschrijving van het modern sociaal conflict, waar de samenleving vandaag de dag mee kampt.

In het essay staan enkele begrippen centraal. Ten eerste het begrip *entitlements*. Hiermee bedoelt Dahrendorf rechten dan wel mogelijkheden om toegang te krijgen tot middelen. Het gaat bij *entitlements* niet om de vraag of je geld hebt om iets te kopen, het gaat erom dat je de rechten en mogelijkheden hebt.

Dit is anders bij het tweede begrip dat van belang is bij het essay, namelijk *provisions*. Bij *provisions* gaat het om keuzemogelijkheden, die je krijgt als je geld hebt.

Nu wordt het derde begrip van belang, namelijk *life chances*. Iemands levenskans wordt bepaald door de combinatie van *entitlements* en *provisions*. Zonder rechten om iets te kopen (*entitlements*) heb je niets aan geld (*provisions*). Anderzijds heb je niets aan rechten om iets te kopen, als je geen geld bezit.

Volgens Dahrendorf is een ongelijke verdeling van provisies acceptabel zolang het niet resulteert in ongelijke *entitlements*. Hij legt zijn standpunt uit met behulp van de vergelijking van de marathon. Bij een marathon hebben de deelnemers verschillende doeleinden. Sommigen doen mee om te winnen, anderen doen het voor de lol en weer anderen zijn al tevreden als ze hem uit lopen. Er zijn natuurlijk verrassingen en teleurstellingen. Je

kunt de wereld vergelijken met de wereld van de marathon. Niet iedereen stelt zich ten doel het allermooiste te bereiken. Voorkomen moet echter worden dat iemand door een gebrek aan *entitlements* bij voorbaat al niet de mogelijkheid heeft zijn doel te verwezenlijken.

Nu komt Dahrendorf toe aan het thema van het boek, het moderne sociaal conflict.

Dit conflict ontstaat door ongelijke verdeling van levenskansen, dus ongelijkheid in *entitlements* en *provisions*. Er zijn daardoor groepen mensen die geen deel meer uitmaken van de burgermaatschappij.

Voorbeelden van zulke groepen zijn vooral te vinden in de Verenigde Staten. In de grote steden zijn gebieden die *no-go areas* genoemd worden. In deze gebieden wonen voornamelijk zwarten die nauwelijks *entitlements* bezitten. De werkloosheid is enorm hoog, veel zwarten zoeken niet eens meer naar werk. Zij hebben een uitweg gezocht in de misdaad, drugs en geweld. Hun leven is daardoor volstrekt los komen te staan van het "gewone" Amerikaanse bestaan. De deur naar het land van de onbegrensde mogelijkheden is voor hen dichtgeslagen.

Problemen met binnen én buiten-milieu

Nette burgers durven de *no-go areas* niet te betreden. Ze hebben er niets te zoeken, want ze hebben niets meer met de zwarten te maken. De politie komt er vaak alleen nog om de lijken op te halen, die na de vele moordpartijen blijven liggen. De officiële wetten en regels van het land gelden er niet meer, de onderklasse heeft eigen regels en normen.

Het verbaast Dahrendorf dat het sociaal contract nog niet ter discussie is gesteld. Er is immers een gebrek aan *law and order*, en dat is toch een van de beloftes van het sociaal contract.

De afgelopen weken werd de westerse wereld opgeschrikt door opstanden in Los Angeles en andere Amerikaanse steden. Politie-agenten die een zwarte man mishandeld hadden, werden vrij gesproken door een jury die uitsluitend uit blanken van de middenklasse bestond. In de *no-go areas* ontstonden rellen, die al gauw naar andere delen van de stad oversloegen. Winkeliers werden geplunderd en wanhopige winkeleigenaren probeerden hun eigendommen zelf te verdedigen. Spoedig was het ook in andere Amerikaanse steden onrustig. Een burgeroorlog was een feit.

President Bush stuurde federale troepen en toen keerde de rust weer, hoewel de winkeleigenaren aangaven dat ze niet nogmaals hun eigendommen zouden laten plunderen en dat ze daarom hun geweren in de aanslag zouden houden.

"If inequalities involve entitlement barriers and the consequent disenfranchisement of large groups, they are likely to give rise to dramatic conflicts."

Wie het boek van Dahrendorf heeft gelezen, kijkt niet verbaasd als de televisie de beelden uit Los Angeles toont. Dahrendorf heeft ze eigenlijk al voorspeld, zo blijkt uit het bovenstaande citaat. In de Amerikaanse ghetto's speelt het modern sociaal conflict een grote rol. De Amerikaanse samenleving had de zwarten niet nodig. Volgens Dahrendorf zou

het niemand echt storen of opvallen, als de ghetto's morgen verdwenen zouden zijn. De rellen in Los Angeles hebben echter duidelijk gemaakt, dat de wereld niet zo eenvoudig in elkaar zit. De zwarten hebben laten zien dat ze toch in opstand kunnen komen, ondanks het feit dat ze zich niet sterk georganiseerd hebben. De Amerikanen zullen rekening moeten

houden met de onderklasse, anders zullen de rellen van Los Angeles zich, misschien op een andere locatie, herhalen.

Op welke manier moet het sociaal conflict te lijf wor-

den gegaan? Dahrendorf zoekt naar een oplossing voor het probleem. Ten eerste moet de bureaucratie worden ingedamd. Daarnaast is de afgelopen jaren duidelijk geworden, dat de tijd van de sociaal democratie voorbij is. We moeten daarom de weg vrij maken voor het liberalisme, maar dan een liberalisme dat streeft naar algemene burgerrechten, dat wil zeggen: gelijke *entitlements* voor iedereen. Dit liberalisme moet ook een accent leggen op *law and order*-vraagstukken, om zo het sociaal contract zijn geldigheid te laten behouden.

The Modern Social Conflict is een interessant boek, hoewel het lastig is om de lijn ervan in de gaten te krijgen. Dahrendorf behandelt namelijk een aantal onderwerpen door elkaar. Met zijn boek laat Dahrendorf zien dat hij in zijn leven veel heeft gelezen, hij gooit continu met namen van auteurs. Daardoor krijg je een aardig overzicht van heersende visies op het gebied van het sociaal conflict. Het essay heeft inmiddels een belangrijke plaats ingenomen in de wereld van de sociaal-wetenschappelijke filosofie. Zolang de Amerikaanse politici slechts in staat zijn het leger te sturen om de orde tijdens oproer te herstellen, is het essay van Dahrendorf ook van grote maatschappelijke betekenis. BB

Ralf Dahrendorf, *The Modern Social Conflict, an essay on the Politics of Liberty*.

University of California Press, 1988. f42,50